

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków (Dz. U. poz. 1120, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie świadectw”, jest związana z koniecznością uwzględnienia w przepisach rozporządzenia zmian wynikających przede wszystkim z:

- 1) rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 12 marca 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 363), które wprowadziło od dnia 1 września 2025 r. zmiany w ramowym planie nauczania, polegające na zastąpieniu nieobowiązkowego przedmiotu „wychowanie do życia w rodzinie” nowym nieobowiązkowym przedmiotem „edukacja zdrowotna”. Mając na uwadze powyższe, w projekcie rozporządzenia w § 1 pkt 2 (dot. § 25 ust. 9 rozporządzenia w sprawie świadectw) nazwa zajęć „wychowanie do życia w rodzinie” została zastąpiona nazwą „edukacja zdrowotna”;
- 2) uzgodnień z Komisją do spraw dokumentów publicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie wzoru świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów eksternistycznych (wzór nr 59 określony w załączniku nr 3 rozporządzenia w sprawie świadectw).

W związku z powyższym, w załączniku nr 1 do rozporządzenia:

- 1) dodano w części II przy wyliczeniu dokumentów – świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów eksternistycznych;
- 2) uchylono część IV.

Minister Edukacji jako emitent świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów eksternistycznych, Centralna Komisja Egzaminacyjna (CKE) – instytucja nadzorowana przez Ministra Edukacji oraz okręgowe komisje egzaminacyjne (OKE) – nadzorowane przez dyrektora CKE, które wydają ten dokument, wyszły z propozycją, aby w przypadku tego świadectwa możliwe było wykorzystanie blankietów, które przeszły już procedurę akceptacji przez Komisję do spraw dokumentów publicznych, na których jest wydawane świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego (dokumenty kategorii drugiej) – wzory nr 61, 62 i 60.

W związku z tym na potrzeby wydawania świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów eksternistycznych zostanie wykorzystany blankiet świadectwa

dojrzałości (aneksu do świadectwa dojrzałości i zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego).

Biorąc pod uwagę kwestie natury finansowej związane z koniecznością przeznaczenia dodatkowych środków na opracowanie wzoru świadectwa oraz względy praktyczne, gdyż dokument jest już aktualnie wydawany na blankiecie zabezpieczonym przed fałszerstwem, została dopuszczona przez Komisję do spraw dokumentów publicznych możliwość wydawania świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów eksternistycznych na blankiecie właściwym dla świadectwa dojrzałości (zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego i aneksu do świadectwa dojrzałości).

W projektowanym rozporządzeniu przewidziano ponadto zmiany o charakterze porządkującym i doprecyzowującym, wynikające z uwag zgłaszanych do Ministerstwa Edukacji Narodowej, m.in. przez szkoły, organy prowadzące szkoły, wytwórców blankietów dokumentów publicznych w postaci plastikowej karty, podmioty zajmujące się personalizacją legitymacji szkolnych w postaci plastikowej karty oraz Ogólnopolską Komisję Branżową Fotografów Związku Rzemiosła Polskiego. W związku z tym, projekt rozporządzenia przewiduje następujące zmiany:

- 1) w § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia (dot. § 19 ust. 1 i 1a rozporządzenia w sprawie świadectw)

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się rezygnację z wpisywania w pełnym brzmieniu nazwy miesiąca w dacie urodzenia i dacie wydawania legitymacji szkolnej i przedszkolnej, co wynika z układu graficznego dokumentu oraz praktyki przy personalizacji innych dokumentów w postaci plastikowej karty formaty ID – 1 (w tym legitymacji służbowej nauczyciela, której emitentem jest także minister właściwy do spraw oświaty i wychowania);

- 2) w § 1 pkt 3 projektu rozporządzenia (dot. § 46 rozporządzenia w sprawie świadectw)

Zaproponowane nowe brzmienie przepisu w ust. 1 stanowi dostosowanie do standardów technologicznie współczesnych systemów korzystających z kart z warstwą elektroniczną. W szczególności obejmuje usługi i systemy informatyczne, w których karta jest identyfikatorem użytkownika do systemu. Potrzeba zmiany ust. 2 wynika natomiast z trudności w stosowaniu przepisu, długich procedur szkolnych oraz problemów organizacyjnych. Aktualne brzmienie § 46 ust. 2 rozporządzenia w sprawie świadectw ogranicza działania dyrektora we wdrażaniu systemów elektronicznych opartych o karty z warstwą elektroniczną lub wymusza wprowadzenie większej liczby kart stosowanych w

szkole (osobna legitymacja i karty do różnych systemów szkolnych, np. kontrola dostępu do budynku lub karty biblioteczne). Pozostawienie dyrektorowi szkoły decyzji o wykorzystaniu potencjału legitymacji szkolnej w postaci plastikowej karty jako nośnika dodatkowych usług, po zasięgnięciu opinii (a nie za zgodą rodziców niepełnoletnich uczniów), pozwoli na ograniczenie kosztów finansowych oraz korzystnie będzie oddziaływać na ochronę środowiska naturalnego, gdyż kart plastikowych wydawać się będzie znacząco mniej. Obecne brzmienie przepisu powodowało również znaczące wydłużenie w czasie procesu wydawania uczniom legitymacji szkolnej, ponieważ rodzice uczniów nowo przyjętych do szkoły podpisują oświadczenia dopiero po rozpoczęciu roku szkolnego, a procedura związana z zamawianiem blankietów legitymacji zaczyna się już w okresie ferii letnich.

- 3) w § 1 pkt 4 projektu rozporządzenia (dot. § 61 ust. 14 rozporządzenia w sprawie świadectw)

W projektowanym rozporządzeniu została doprecyzowana kwestia związana z wydawaniem duplikatów legitymacji szkolnych i legitymacji przedszkolnych w postaci plastikowej karty formatu ID-1 (§ 61 ust. 14). Zarówno legitymacja szkolna, jak i legitymacja przedszkolna, oraz duplikaty tych dokumentów, jako dokumenty publiczne kategorii trzeciej, są obecnie wydawane na blankietach zabezpieczonych przed fałszerstwem, a na każdy blankiet jest nanoszone przez producenta oznaczenie indywidualne blankietu.

Z tego względu nie ma potrzeby nanoszenia w procesie personalizacji na blankiet legitymacji wyrazu „Duplikat”. Wskazana zmiana stanowi uwzględnienie oczekiwań szkół oraz podmiotów zajmujących się na zlecenie szkół personalizacją blankietów legitymacji szkolnych, ponieważ obecnie wprowadzanie w procesie personalizacji na wzór legitymacji dodatkowych oznaczeń rodzi znaczące problemy natury technicznej. Po wprowadzeniu zmian, szkoła będzie wydawała duplikat legitymacji szkolnej i legitymacji przedszkolnej na blankiecie z nowym oznaczeniem indywidualnym i nadawała nowy numer temu dokumentowi.

- 4) w § 1 pkt 6 projektu rozporządzenia (dot. załącznika nr 4 do rozporządzenia w sprawie świadectw)

W projekcie rozporządzenia proponuje się:

- a) wprowadzenie jednolitych zasad personalizacji legitymacji szkolnych (załącznik nr 4 część I ust. 11) i legitymacji przedszkolnych (załącznik nr 4 część II ust. 10), w tym określenie rodzaju i wielkości czcionki użytej w procesie nadruku, dzięki czemu

- utrzymany zostanie jednolity standard legitymacji szkolnych i przedszkolnych wydawanych przez szkoły i placówki wychowana przedszkolnego w całym kraju,
- b) wprowadzenie zmian z zakresie techniki nanoszenia symbolu legitymacji. Obecnie ten symbol jest nanoszony na etapie personalizacji. Po wprowadzeniu zmian symbol legitymacji zarówno szkolnej, jak i przedszkolnej, będzie nadrukowany na blankiet w procesie produkcji (odpowiednio załącznik nr 4 część I ust. 6 pkt 2 lit. c i część II ust. 5 pkt 2 lit. d), co ułatwi szkołom proces nadruku i pozwoli na obniżenie kosztów personalizacji dokumentów. O tę zmianę wnosiły zarówno szkoły, jak i wytwórcy blankietów dokumentów i podmioty zajmujące się personalizacją dokumentów na zlecenie szkół. Ponadto w przypadku legitymacji szkolnych, wielkość czcionki zostanie zmieniona z 6 na 8 punktów (załącznik nr 4 część I ust. 6 pkt 2 lit. c). Uregulowanie wskazanej kwestii stanowi rezultat uwzględnienia postulatów wytwórców blankietów. Dzięki tej zmianie poprawi się czytelność symbolu legitymacji szkolnej,
- c) określenie wymagań odnośnie fotografii ucznia umieszczonej na legitymacji szkolnej. Zgodnie z rekomendacjami Komisji do spraw dokumentów publicznych, fotografia powinna być wykonana według standardów określonych w art. 54 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671, z późn. zm.), a w przypadku dostarczenia fotografii w wersji cyfrowej – zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 lipca 2025 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 1031). O wprowadzenie wskazanego powyżej standardu wnioskowała również Ogólnopolska Komisja Branżowa Fotografów Związku Rzemiosła Polskiego, aby fotografowie wykonujący zdjęcie uczniów do legitymacji szkolnej nie mieli wątpliwości co do parametrów fotografii zamieszczanej na dokumencie publicznym, jakim jest legitymacja szkolna.

W projekcie rozporządzenia przewiduje się również przepis przejściowy, zgodnie z którym legitymacje szkolne w postaci plastikowej karty formatu ID-1 mogą być wydawane na blankietach i drukach wyprodukowanych na podstawie przepisów dotychczasowych i według wzorów określonych w przepisach dotychczasowych, do czasu wyczerpania zapasów tych blankietów i druków. Jest to uzasadnione względami ekonomicznymi i organizacyjnymi. Zarówno wytwórcy, jak i pośrednicy w sprzedaży i szkoły są jeszcze w posiadaniu blankietów wytworzonych na podstawie przepisów dotychczasowych. Legitymacje z nowym symbolem (EDU) będą wydawane po wyczerpaniu posiadanych zapasów.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projektowane rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.